

# ZAKON O GROBLJIMA

|                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------|----|
| POGLAVLJE I. UVODNE ODREDBE                                                      | 2  |
| POGLAVLJE II. GRAĐENJE, ZATVARANJE I STAVLJANJE GROBLJA IZVAN UPORABE            | 4  |
| POGLAVLJE III. UPRAVLJANJE GROBLJEM                                              | 5  |
| POGLAVLJE IV. KORIŠTENJE GROBNIH MJESTA                                          | 8  |
| POGLAVLJE V. GROBNI OČEVIDNICI                                                   | 10 |
| POGLAVLJE VI. UTVRĐIVANJE USKLAĐENOSTI IZGLEDA GROBNOG MJESTA I SPOMEN-OBILJEŽJA | 11 |
| POGLAVLJE VII. NADZOR                                                            | 14 |
| POGLAVLJE VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE                                               | 14 |
| POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE                                       | 15 |

# ZAKON O GROBLJIMA

## POGLAVLJE I. UVODNE ODREDBE

### Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje upravljanje grobljima i korištenje groblja, izgradnja novih groblja te uređenje, rekonstrukcija, proširenje i preseljenje postojećih groblja.
- (2) Ovim se Zakonom uređuje usklađivanje izgleda grobnih mjesta i spomen-obilježja s temeljnim odredbama i najvišim vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske i ostalim pozitivnim propisima Republike Hrvatske.
- (3) Odredbe ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i prema vlasnicima i posjednicima grobnih mjesta i spomen-obilježja preminulim osobama koja se nalaze izvan prostora groblja.
- (4) Groblja su komunalna infrastruktura u vlasništvu jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave) na čijem se području nalaze.
- (5) Jedinice lokalne samouprave obvezne su osigurati preduvjete za redovito održavanje i uredno funkcioniranje groblja na svom području.

### Članak 2.

- (1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:
- a) groblje je ograđeni prostor na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna i druga infrastruktura i, u pravilu, prateće građevine
  - b) grobno mjesto je grob, grobnica, kazeta za urne, kolumbarij te svako drugo mjesto u kojem se nalaze posmrtni ostaci ili je namijenjeno za ukapanje ili trajnu pohranu posmrtnih ostataka
  - c) grob je mjesto na kojem se u zemlju ukapa tijelo umrle osobe ili posmrtni ostaci, uključujući pepeo
  - d) grobnica je vrsta grobnog mjesta koje predstavlja građevinu čija je glavna namjena čuvanje posmrtnih ostataka umrle osobe ili osoba, a može se nalaziti pod zemljom ili nad zemljom te koje može sadržavati nadgrobne spomenike, ploče i slične ukrase
  - e) kapelica je građevina ili dio građevine na prostoru groblja namijenjena obavljanju vjerskih službi
  - f) kazeta za urne je grobno mjesto koje služi za smještaj urni
  - g) kolumbarij je građevina za pohranu koja se sastoji od većeg broja kazeta za urne
  - h) komunalna infrastruktura groblja obuhvaća glavne i pomoćne staze unutar groblja, šetnice, javnu rasvjetu unutar groblja te parkove, drvorede i sve nasade unutar groblja
  - i) korisnik grobnog mjesta je fizička ili pravna osoba koja je ovlaštena koristiti grobno mjesto
  - j) krematorij je zgrada s uređajem za spaljivanje tijela umrle osobe i s prostorijama za posljednji ispraćaj
  - k) mauzolej je građevina većeg obujma, obično izgrađena za značajniju osobu koja je svojim djelovanjem za života pridonijela društvenom, kulturnom, vjerskom i svakom drugom obliku napretka države, lokalne zajednice ili društva u cjelini. Ako sadržava posmrtnu ostatke, smatra se grobnim mjestom, a ako ne sadržava posmrtnu ostatke, smatra se spomen-obilježjem
  - l) Ministarstvo je ministarstvo nadležno za komunalne poslove
  - m) mrtvačnica je građevina koja se nalazi neposredno uz oproštajni prostor ili izvan ograde groblja, a može sadržavati jednu ili više prostorija za ispraćaj umrle osobe. Mrtvačnicom se smatraju i prostorije ili komore opremljene odgovarajućom opremom za smještaj tijela umrlih osoba do ukopa
  - n) niša je grobno mjesto namijenjeno za ukop jedne ili više umrlih osoba ili za polaganje urni izgrađeno u blokovima kao samostojeći građevinski objekti
  - o) oprema i uređaji grobnog mjesta ili spomen-obilježja su nadgrobne ploče, nadgrobni spomenici, ploče, spomenici i drugi znaci, ograde i slično
  - p) posmrtni ostaci su tijelo ili dijelovi tijela umrle osobe, ili pepeo koji nastane kao rezultat postupka kremiranja tijela umrle osobe
  - r) prateće građevine se grade unutar groblja odnosno izvan toga prostora ako je to planirano prostornim planom jedinice lokalne samouprave, a to su krematorij, mrtvačnica, dvorana za izlaganje na odru, prostorije za ispraćaj umrlih osoba i slično

- s) pretinac je grobno mjesto namijenjeno za ukop jedne ili više umrlih osoba ili za polaganje urni izgrađeno u blokovima kao samostojeći građevinski objekti uglavnom iznad razine zemljišta
  - t) produbljenje groba je poseban postupak preslaganja posmrtnih ostataka unutar groba kako bi se oslobodilo novo ukopno mjesto
  - u) spomen-obilježje je predmet ili građevina bez posmrtnih ostataka koja služi za poticanje sjećanja na preminulu osobu ili osobe
  - v) tijelo umrle osobe je cjelovito tijelo umrle osobe, ali i svi posmrtni ostaci umrle osobe, uključujući i pepeo umrle osobe.
- (2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na umrlu osobu na odgovarajući se način primjenjuju i na mrtvorodeno dijete.

### Članak 3.

- (1) Tijelo umrle osobe ukapa se u grobno mjesto koje je za života umrloj osobi bilo dodijeljeno tako da je bila korisnik grobnog mjesta ili u grobno mjesto u koje je imala pravo ukopa.
- (2) Tijelo umrle osobe ukapa se u grobno mjesto koje odlukom odredi upravitelj groblja ako umrla osoba nije bila korisnik grobnog mjesta niti je imala pravo ukopa u grobno mjesto.
- (3) Umrlu se osobu, u pravilu, ukapa na groblju koje se nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je imala prebivalište.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, tijelo umrle osobe može se ukopati i na groblju izvan područja jedinice lokalne samouprave u kojoj je imala prebivalište ako je tako umrla osoba odredila za života ili ako tako odredi njezina obitelj odnosno osobe koje su se za života bile dužne skrbiti o umrloj osobi.
- (5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, tijelo umrle osobe može se ukopati izvan groblja ako to odobri tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalne poslove, uz prethodno pozitivno mišljenje sanitarne inspekcije i tijela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zdravstva.
- (6) Kremirane posmrtni ostatke tijela umrle osobe dopušteno je prosipati na posebno određenom mjestu unutar groblja i/ili izvan groblja, u skladu s općim aktom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području prosipaju kremirani posmrtni ostaci umrle osobe.
- (7) Upravitelj groblja uskratit će ukop i neće preuzeti tijelo umrle osobe ako mu nije dostavljena dozvola za ukop umrle osobe odnosno sprovodnica ako se tijelo umrle osobe u Republiku Hrvatsku prenosi iz inozemstva.

### Članak 4.

- (1) Posmrtni ostaci koji se nalaze u grobu mogu se presložiti u za to predviđen prostor nakon proteka deset godina od ukopa, ako nije drukčije određeno odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da su se ostvarili uvjeti za produbljenje groba.
- (2) Premještanje posmrtnih ostataka u grobnici radi oslobađanja ukopnog mjesta za novi ukop može se obaviti nakon proteka 20 godina od ukopa u grobnicu, ako nije drukčije određeno odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da su se ostvarili uvjeti za sabiranje i zbrinjavanje posmrtnih ostataka.
- (3) Ukop u grobno mjesto može se obavljati i prije isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako prostorno-tehnički uvjeti to dozvoljavaju odnosno ako nisu zauzeti svi predviđeni kapaciteti pojedinoga grobnog mjesta.
- (4) Ako se čuvaju na groblju, urne se polažu u kazetu za urne, kolumbarij ili u druga grobna mjesta.
- (5) Urne se mogu premjestiti u drugo grobno mjesto bez obzira na vrijeme ukopa.

### Članak 5. (NN [80/25](#))

- (1) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o izgradnji memorijalnog groblja za stradale u Domovinskom ratu.
- (2) Groblje iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se komunalnim objektom te se na takvo groblje ne primjenjuju poglavlja II. do VIII. ovoga Zakona.
- (3) Grobljem iz stavka 1. ovoga članka, u ime Republike Hrvatske, upravlja ministarstvo nadležno za hrvatske branitelje.

## POGLAVLJE II. GRAĐENJE, ZATVARANJE I STAVLJANJE GROBLJA IZVAN UPORABE

### Članak 6.

- (1) Izgradnja novih groblja te uređenje, rekonstrukcija, proširenje i preseljenje postojećih groblja u interesu je Republike Hrvatske.
- (2) Postupak za izvlaštenje zemljišta za potrebe izgradnje groblja pokreće jedinica lokalne samouprave.

### Članak 7.

- (1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je svojom odlukom utvrditi potrebu izgradnje groblja, radi ukopa umrlih osoba sa svoga područja, ako ukop nije osiguran na području druge jedinice lokalne samouprave.
- (2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži površinu groblja, komunalnu i svu drugu infrastrukturu groblja te oznaku katastarske čestice ili čestica na kojima će se groblje izgraditi.
- (3) Ministar nadležan za komunalne poslove pravilnikom propisuje prostorne i tehničke uvjete prilikom planiranja te izgradnje groblja i pratećih građevina.

### Članak 8.

- (1) Prostorni plan jedinice lokalne samouprave kojim se utvrđuje proširenje, izgradnja odnosno rekonstrukcija groblja mora se temeljiti na programu uređenja groblja utvrđenom za razdoblje od najmanje 30 godina.
- (2) Program iz stavka 1. ovoga članka obvezatno sadrži podatke o predvidivom povećanju broja stanovnika i smrtnosti na određenom području.
- (3) Program uređenja groblja iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

### Članak 9.

- (1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o zatvaranju groblja kada utvrdi da na groblju više nema mogućnosti osnivanja novih grobnih mjesta, ali postoji mogućnost ukopa u postojeća grobna mjesta.
- (2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o stavljanju groblja ili dijela groblja izvan uporabe kada više nema mogućnosti ukopa zbog prostornih, sanitarnih ili drugih uvjeta.
- (3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može donijeti odluku o premještanju groblja ili dijela groblja koje je izvan uporabe pod uvjetom da se premještanje groblja i daljnji ukop osigura izgradnjom novog groblja ili na drugom postojećem groblju na području iste ili druge jedinice lokalne samouprave.
- (4) Premještanje groblja ili dijela groblja moguće je nakon isteka roka od 30 godina od posljednjeg ukopa.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kada je to potrebno radi izgradnje građevine ili izvođenja radova u interesu Republike Hrvatske, odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave groblje se može premjestiti nakon isteka roka od deset godina od posljednjeg ukopa, pod uvjetima utvrđenim propisima kojima se uređuje zaštita pučanstva od zaraznih bolesti.
- (6) Groblja koja su, sukladno odredbama zakona kojim je uređena zaštita i očuvanje kulturnih dobara, zaštićena kao kulturno dobro i groblja zaštićena kao memorijalna baština ili dobra od lokalnog značenja ne mogu se premještati.
- (7) Troškove izmještanja groblja ili dijela groblja i uređenje grobnih mjesta snosi jedinica lokalne samouprave, a iznimno, u slučaju iz stavka 5. ovoga članka, troškove premještanja groblja snosi investitor.
- (8) Pri donošenju odluke iz stavka 3. ovoga članka predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave obvezno je obavijestiti predstavnike vjerskih zajednica čiji su pripadnici pokopani na tom groblju te uzeti u obzir običaje i praksu vjerske zajednice čiji su pripadnici ukopani na groblju.
- (9) Odluke iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka jedinica lokalne samouprave dužna je oglasiti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave i dnevnom tisku, a po potrebi i na drugi način.
- (10) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku kojom se uređuju:
  - mjerila i kriteriji za dodjelu i ustupanje grobnih mjesta na korištenje
  - iskopavanje i premještaj posmrtnih ostataka
  - ukopi i privremeni ukopi
  - način ukopa nepoznatih osoba
  - produbljenje groba i premještanje posmrtnih ostataka u grobnici
  - održavanje groblja i uklanjanje otpada
  - veličina, dimenzije, materijal i izgled grobnih mjesta i spomen-obilježja
  - uvjeti upravljanja grobljem od strane pravne osobe koja upravlja grobljem
  - uvjeti, način i mjesto prosipanja kremiranih posmrtnih ostataka umrle osobe
  - uvjeti i mjerila za plaćanje naknade pri dodjeli grobnog mjesta i godišnje grobne naknade, kao i mogućnost plaćanja godišnje grobne naknade unaprijed

- uvjeti za ustupanje prava korištenja grobnog mjesta trećim osobama
- mogućnost da pojedini dijelovi groblja služe za ukope članova pojedinih vjerskih zajednica te mogućnost da se na tim dijelovima groblja ukop obavlja uz prethodnu suglasnost predstavnika tih vjerskih zajednica
- mogućnost da dio groblja ustupi drugoj jedinici lokalne samouprave ili da sklopi ugovor o zajedničkom korištenju groblja s drugom jedinicom lokalne samouprave
- mogućnost da se grobno mjesto dodijeli na korištenje bez obveze premještanja ostataka tijela umrlih osoba u zajedničku grobnicu
- pravila za određivanje naknade za stjecanje opreme i uređaja koji se nalaze na grobnom mjestu bez korisnika grobnog mjesta
- prekršajne sankcije za prekršitelje odredbi.

### POGLAVLJE III. UPRAVLJANJE GROBLJEM

#### Članak 10.

- (1) Grobljem upravlja pravna osoba ili jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: upravitelj groblja) na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.
- (2) Upravitelj groblja, u skladu s odredbama ovoga Zakona, ima javne ovlasti u pojedinim poslovima upravljanja grobljem.
- (3) Pod upravljanjem grobljem podrazumijeva se dodjela grobnih mjesta na korištenje, uređenje, održavanje i rekonstrukcija groblja te ukop i kremiranje umrlih osoba.
- (4) Upravitelj groblja dužan je pravodobno poduzimati mjere iz svoje nadležnosti kako bi se osigurala grobna mjesta, a osobito predložiti nadležnoj jedinici lokalne samouprave rekonstrukciju odnosno proširenje postojećega ili gradnju novoga groblja.
- (5) Održavanje groblja i krematorija podrazumijeva održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja umrlih osoba i ukopa tijela umrlih osoba te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja te predstavlja komunalnu djelatnost u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

#### Članak 11.

- (1) Grobljem se upravlja na način kojim se iskazuje poštovanje prema umrlim osobama koje na njemu počivaju.
- (2) Grobljem se upravlja na način koji odgovara tehničkim i sanitarnim uvjetima, pri čemu treba voditi računa o zaštiti okoliša, a osobito o krajobraznim i estetskim vrijednostima područja na kojem se groblje nalazi.
- (3) Upravitelj groblja donosi odluku o ponašanju na groblju u kojoj se određuje radno vrijeme groblja i vrijeme ukopa, načini i primjereno vrijeme za obavljanje radova na groblju te pravila ponašanja na groblju koja vrijede za korisnike grobnih mjesta i posjetitelje.
- (4) Upravitelj groblja obavezan je obavijestiti nadležnu policijsku upravu ako ima saznanja o okupljanju unutar groblja koje je protivno odredbama zakona kojim se uređuju javna okupljanja, kao i o svakom ponašanju unutar groblja protivnom odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji protiv javnog reda i mira.

#### Članak 12.

- (1) Groblja koja su po svojim parkovnim obilježjima i karakteristikama proglašena spomenicima parkovne arhitekture održavaju se i obnavljaju sukladno posebnim propisima.
- (2) Grobna mjesta na kojima je prestalo pravo korištenja grobnog mjesta, a koja imaju status kulturnog dobra, uključujući i grobna mjesta koja je proglasila dobrima od lokalnog značenja, održava i obnavlja jedinica lokalne samouprave sukladno propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i sukladno odluci o proglašenju kulturnog dobra od lokalnog značenja.
- (3) Grobna mjesta u kojima su pokopani posmrtni ostaci znamenitih povijesnih osoba, posmrtni ostaci hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez nasljednika ili posmrtni ostaci lokalno značajnih osoba, a na kojima je prestalo pravo korištenja grobnog mjesta ne dodjeljuju se novom korisniku grobnog mjesta, već ga, ako se utvrdi da nema korisnika grobnog mjesta, održava i obnavlja jedinica lokalne samouprave.
- (4) Odluku o proglašenju znamenite povijesne osobe iz stavka 3. ovoga članka, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Hrvatskog instituta za povijest, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.
- (5) Mišljenje o značenju znamenite povijesne osobe potrebno je zatražiti prilikom utvrđivanja grobnih mjesta kojima je prestalo pravo korištenja grobnog mjesta.
- (6) Mišljenje iz stavka 4. ovoga članka daje se na temelju obrazloženog prijedloga predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

(7) Odluku o lokalno značajnoj osobi iz stavka 3. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

#### Članak 13.

(1) Osim obveznih podataka o imenu i prezimenu umrle osobe te godini rođenja i smrti, na nadgrobnoj ploči ili spomen-obilježju ili uz njega mogu biti istaknuti odnosno postavljeni podaci o osobama koje podižu nadgrobnu ploču ili spomen-obilježje te, po slobodnom odabiru korisnika grobnih mjesta, tekstualni nadgrobni natpisi, simboli i druga uobičajena grobna obilježja koja pripadaju grobnoj ikonografiji i simbolici lokalne sredine, određenog naroda ili vjerske zajednice, ili su univerzalnog značenja.

(2) Bez obzira na to nalaze li se oprema i uređaji grobnog mjesta i spomen-obilježja unutar ili izvan područja groblja, zabranjeno je:

- opremom i uređajima grobnog mjesta i spomen-obilježja suprotnima najvišim vrednotama ustavnoga poretka ili pozitivnim propisima Republike Hrvatske vrijeđati nacionalne, vjerske ili moralne osjećaje građana
- opremom i uređajima grobnog mjesta i spomen-obilježja vrijeđati vrijednosti obrambenog Domovinskog rata ili na bilo koji način veličati agresiju na Republiku Hrvatsku ili oružanu pobunu protiv Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata ili sudionike u toj pobuni
- opremom i uređajima grobnog mjesta i spomen-obilježja na bilo koji način povrijediti uspomenu na umrlu osobu.

(3) Smatra se da je spomen-obilježje u suprotnosti s odredbom stavka 2. ovoga članka i ako više ne sadrži elemente koji su u suprotnosti s odredbom stavka 2. ovoga članka, ali je bilo postavljeno s ciljem vrijeđanja nacionalnih, vjerskih ili moralnih osjećaja, vrijeđanja vrijednosti obrambenog Domovinskog rata ili je na bilo koji način veličalo agresiju na Republiku Hrvatsku ili oružanu pobunu protiv Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata ili sudionike u toj pobuni.

(4) Natpisi na grobovima i grobnicama osoba koje su zadužile Republiku Hrvatsku ili hrvatski narod trebaju biti ispisani tekstem koji točno i dolično objašnjava njihovu ulogu u životu hrvatskoga naroda, ako postojeći natpisi, ispisivani u vrijeme represivnih režima, nisu u tom smislu cjeloviti.

(5) Mauzoleji se mogu podizati zaslužnim osobama koje su svojim djelovanjem za života pridonijeli društvenom, kulturnom, vjerskom i svakom drugom obliku napretka Republike Hrvatske, lokalne zajednice ili društva u cjelini.

#### Članak 14.

(1) Ispraćaj umrle osobe, ukop i kremiranje tijela umrle osobe, polaganje urne te ekshumacija radi prijenosa i ponovnog ukopa na drugom groblju ugovaraju se s pogrebnikom, članom obitelji umrle osobe odnosno s trećom osobom koja organizira i podmiruje troškove ukopa.

(2) Ispraćaj umrle osobe, ukop i kremiranje tijela umrle osobe unutar groblja te ekshumaciju tijela umrle osobe radi prijenosa i ponovnog ukopa u drugo za to osigurano grobno mjesto obavlja upravitelj groblja.

(3) Upravitelj groblja obavezan je bračnom drugu umrle osobe, izvanbračnom drugu, životnom partneru, neformalnom životnom partneru, srođnicima umrle osobe u uspravnoj liniji, kao i srođnicima umrle osobe u pobočnoj liniji do drugog stupnja zaključno, na njihov zahtjev, dati obavijest o mjestu i vremenu ispraćaja, ukopa ili kremiranja.

(4) Uz zahtjev iz stavka 3. ovoga članka bračni drug obavezan je kao dokaz dostaviti javnu ispravu o postojanju braka, životni partner o postojanju životnog partnerstva te srođnik o rodbinskoj povezanosti s umrlom osobom, a izvanbračni drug i neformalni životni partner javnu ispravu ili drugi dokaz o postojanju izvanbračne zajednice.

(5) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka ne daje se ako je takav pisani zahtjev, za života, upravitelju groblja dostavila umrla osoba.

(6) Upravitelj groblja ovlašten je od pogrebnika, člana obitelji umrle osobe odnosno od treće osobe koja organizira i podmiruje troškove ukopa zatražiti potrebnu dokumentaciju o umrloj osobi, a kako bi ispunio svoje zakonske obveze, što uključuje obvezu vođenja grobnog očevidnika i registra umrlih osoba.

#### Članak 15.

(1) Upravitelj groblja dužan je pratiti gradnju grobnih mjesta prema planu organizacije i uređenja groblja s prikazom položaja grobnih mjesta.

(2) Upravitelj groblja donosi položajni plan grobnih mjesta.

(3) Za izvođenje radova na grobnom mjestu potrebna je suglasnost upravitelja groblja.

(4) Za preuređenje groba u grobnicu potrebno je ishoditi posebne uvjete za gradnju, a mauzoleji, kapelice i druge prateće građevine na groblju projektiraju se i grade u skladu s propisima o gradnji.

(5) Za izdavanje suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka korisnik grobnog mjesta obavezan je priložiti:

- zahtjev za izdavanje suglasnosti vlastoručno potpisan, s naznačenim OIB-om korisnika grobnog mjesta
- ako ima više korisnika grobnog mjesta za izvođenje radova, potrebna je suglasnost svih korisnika grobnog mjesta, a iznimno korisnik grobnog mjesta može izvoditi radove i bez njihove suglasnosti, uz obvezno prilaganje javnobilježnički ovjerene izjave kojom prihvaća odgovornost prema ostalim sukorisnicima i

– dva nacrtu gradnje i opremanja grobnog mjesta te nacrtu gravure s navedenim dimenzijama ploče i položajem i dimenzijama teksta koji odgovaraju propisanim dimenzijama i po načinu izvođenja u skladu su s okolinom.

(6) Upravitelj groblja izdaje suglasnost iz stavka 3. ovoga članka u roku od 60 dana od dana uredno predanog zahtjeva.

(7) Ako upravitelj groblja ne izda suglasnost u roku iz stavka 6. ovoga članka, smatra se da je suglasnost dana, osim ako groblje ili grobno mjesto na kojem će se radovi izvoditi ima status kulturnog dobra ili status dobra od lokalnog značenja.

(8) Za izdavanje suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka upravitelj groblja ima pravo naplatiti naknadu čiju visinu određuje upravitelj groblja cjenikom.

(9) Za radove na grobljima ili grobnim mjestima koja imaju status kulturnog dobra ili status dobra od lokalnog značenja potrebno je prethodno pribaviti i odobrenje sukladno propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

#### Članak 16.

(1) Radi osiguravanja nesmetanog obavljanja ukopa i održavanja reda na groblju osobe koje izvode radove na groblju dužne su:

– početak i završetak radova prijaviti upravitelju groblja

– radove izvoditi u skladu s pravilima propisanim odlukom iz članka 9. stavka 10. ovoga Zakona odnosno određenim odlukom o ponašanju na groblju iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, i to samo u radne dane koje odredi upravitelj groblja.

(2) Upravitelj groblja može, u određene dane ili u određeno doba dana, zabraniti izvođenje radova na groblju ili na pojedinim dijelovima groblja.

(3) Upravitelj groblja zabranit će rješenjem izvođenje radova započetih bez prethodne suglasnosti iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, kao i izvođenje radova koji bi bili u suprotnosti s člankom 13. stavcima 2. i 5. ovoga Zakona.

(4) Ako se radovi na grobnom mjestu izvode protivno suglasnosti iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, upravitelj groblja zatražit će od naručitelja radova i izvođača da radove izvedu u skladu s izdanom suglasnosti.

(5) Ako naručitelj radova i izvođač ne postupe sukladno stavku 4. ovoga članka, upravitelj groblja rješenjem će zabraniti daljnje radove i obustaviti ukope u grobno mjesto.

(6) Zabrana izvođenja radova može se izreći do dobivanja potrebnih suglasnosti ili do usklađivanja radova s izdanom suglasnosti.

(7) Ako se zabrana izvođenja radova izrekne više od tri puta istom izvođaču radova, upravitelj groblja može mu rješenjem trajno zabraniti izvođenje radova na grobljima u njegovoj nadležnosti.

(8) Upravitelj groblja pozvat će korisnika grobnog mjesta uređenog bez suglasnosti da ishodi suglasnost i prema njoj uredi grobno mjesto.

(9) Upravitelj groblja može, do uređenja grobnog mjesta sukladno stavku 4. ovoga članka, u tom grobnom mjestu rješenjem zabraniti ukope.

(10) Protiv rješenja iz stavaka 3., 5., 7. i 9. ovoga članka može se podnijeti žalba o kojoj odlučuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, osim ako je upravitelj groblja jedinica lokalne samouprave, u kojem slučaju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

#### Članak 17.

(1) Ako se grobna mjesta ne održavaju u skladu s propisima kojima se uređuje održavanje groblja, upravitelj groblja obavezan je u roku od 30 dana od saznanja za tu okolnost odlukom naložiti korisniku grobnog mjesta da uredi grobno mjesto.

(2) Korisnik grobnog mjesta obavezan je postupiti po odluci iz stavka 1. ovoga članka u roku od 15 dana od dana zaprimanja te odluke.

(3) Ako korisnik grobnog mjesta ne postupi u roku iz stavka 2. ovoga članka, upravitelj groblja će u daljnjem roku od 30 dana samostalno urediti grobno mjesto.

(4) Ako se uređenje grobnog mjesta odnosi na radove većeg obujma ili radove za koje je potrebno prethodno ishoditi suglasnosti nadležnih tijela, korisnik grobnog mjesta obavezan je postupiti po odluci iz stavka 1. ovoga članka u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja te odluke.

(5) Ako korisnik grobnog mjesta ne postupi u roku iz stavka 4. ovoga članka, upravitelj groblja će u daljnjem roku od šest mjeseci samostalno urediti grobno mjesto.

(6) Korisnik grobnog mjesta dužan je upravitelju groblja nadoknaditi sve troškove koje je upravitelj groblja imao postupajući prema odredbama stavaka 3. i 5. ovoga članka.

## POGLAVLJE IV. KORIŠTENJE GROBNIH MJESTA

### Članak 18.

- (1) Oprema i uređaji groba na grobnom mjestu smatraju se nekretninom.
- (2) Pravo korištenja grobnog mjesta predmet je nasljeđivanja.
- (3) Pravomoćno rješenje o nasljeđivanju prava korištenja grobnog mjesta sud odnosno javni bilježnik kao povjerenik suda, po službenoj dužnosti, dostavlja upravitelju groblja.
- (4) Korisnik grobnog mjesta može svoje pravo korištenja grobnog mjesta ugovorom ustupiti trećim osobama.
- (5) Ako su odlukom iz članka 9. stavka 10. ovoga Zakona određeni posebni uvjeti za ustup prava korištenja iz stavka 4. ovoga članka, pravo korištenja grobnog mjesta može se ugovorom ustupiti trećim osobama samo u skladu s uvjetima propisanim tom odlukom.
- (6) Pravni posao iz stavka 4. ovoga članka mora biti sklopljen u pisanom obliku, uz obveznu ovjeru potpisa od strane javnog bilježnika.
- (7) Ništetni su pravni poslovi iz stavka 4. ovoga članka koji nisu sklopljeni u odgovarajućem obliku iz stavka 6. ovoga članka.
- (8) Ugovor o ustupu prava korištenja grobnog mjesta javni bilježnik dostavlja upravitelju groblja radi upisa novog korisnika grobnog mjesta u grobni očevidnik.
- (9) Upravitelj groblja će, nakon što mu javni bilježnik dostavi rješenje o nasljeđivanju ili ugovor o ustupu grobnog mjesta, rješenjem utvrditi novog korisnika grobnog mjesta i upisati ga u grobni očevidnik.
- (10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, osim ako je upravitelj groblja jedinica lokalne samouprave, u kojem slučaju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

### Članak 19.

- (1) Pravo ukopa u grobno mjesto ima korisnik grobnog mjesta i članovi njegove obitelji, osim ako korisnik grobnog mjesta ne odredi drukčije.
- (2) Članom obitelji korisnika grobnog mjesta koji ima pravo ukopa smatra se njegov bračni ili izvanbračni drug, životni ili neformalni životni partner, potomci i posvojena djeca i njihovi bračni ili izvanbračni drugovi, životni ili neformalni životni partneri te njegovi roditelji.
- (3) Korisnik grobnog mjesta može dati pravo ukopa i drugim osobama, a korisnik grobnog mjesta koji je dao pravo ukopa može to pravo i povući do trenutka smrti osobe kojoj je pravo dano, o čemu je dužan obavijestiti osobu kojoj je dao pravo ukopa.
- (4) Osoba kojoj je korisnik grobnog mjesta dao pravo ukopa ne može prenijeti pravo ukopa na treću osobu.
- (5) Pravo ukopa i povlačenje danog prava ukopa daje se u pisanom obliku i korisnik grobnog mjesta dužan ga je dostaviti upravitelju groblja koji činjenicu o tome upisuje u grobni očevidnik.
- (6) Prestanak prava ukopa iz stavka 5. ovoga članka može se upisati u grobni očevidnik na temelju izjave korisnika grobnog mjesta o povlačenju prava ukopa, na temelju sporazuma, odluke suda ili pisane izjave osobe koja je stekla pravo ukopa.
- (7) Ako pravo korištenja ima više korisnika grobnog mjesta, za stjecanje prava ukopa iz stavka 4. ovoga članka i za obilježavanje ili uređivanje grobnog mjesta potrebna je suglasnost svih sukorisnika.
- (8) Nakon smrti korisnika grobnog mjesta do upisa njegovih nasljednika odnosno novog korisnika grobnog mjesta u grobno mjesto mogu se ukapati:
  - osobe kojima je korisnik grobnog mjesta dao pravo ukopa u njegovo grobno mjesto
  - osobe koje su u trenutku smrti korisnika grobnog mjesta bile članovi njegove obitelji sukladno stavku 2. ovoga članka i osobe koje bi se smatrale članovima obitelji korisnika grobnog mjesta da je on živ, osim onih osoba koje je korisnik grobnog mjesta za života isključio.
- (9) Upravitelj groblja može rješenjem obustaviti ukope u grobno mjesto ako se vodi upravni postupak ili sudski spor o pravu ukopa odnosno korištenju grobnog mjesta, dok takav postupak ili spor ne bude pravomoćno riješen.
- (10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, osim ako je upravitelj groblja jedinica lokalne samouprave, u kojem slučaju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

## Članak 20.

- (1) Za prazna grobna mjesta korisnika grobnog mjesta odredit će upravitelj groblja u skladu s odredbama ovoga Zakona i u skladu s odlukom iz članka 9. stavka 10. ovoga Zakona.
- (2) Korisniku grobnog mjesta na korištenje se dodjeljuje određeno grobno mjesto rješenjem u upravnom postupku koji se pokreće javnom objavom ili po službenoj dužnosti.
- (3) Osoba koja smatra da je korisnik grobnog mjesta, a nije upisana u grobni očevidnik može zatražiti upis na temelju valjane pravne osnove.
- (4) O zahtjevu korisnika grobnog mjesta iz stavka 3. ovoga Zakona upravitelj groblja odlučuje rješenjem.
- (5) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 4. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, osim ako je upravitelj groblja jedinica lokalne samouprave, u kojem slučaju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

## Članak 21.

- (1) Grobno mjesto daje se na korištenje na neodređeno vrijeme, uz plaćanje odgovarajuće naknade za dodjelu grobnog mjesta.
- (2) Naknada za dodjelu grobnog mjesta na korištenje plaća se prilikom dodjele grobnog mjesta na korištenje i utvrđuje se rješenjem o dodjeli grobnog mjesta iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Godišnja grobna naknada plaća se u pravilu jednom godišnje kao naknada za održavanje i upravljanje grobljem.
- (4) Plaćanjem godišnje grobne naknade korisnik grobnog mjesta ne oslobađa se obveze održavanja grobnog mjesta koje mu je dodijeljeno na korištenje.
- (5) Visinu naknade iz stavaka 2. i 3. ovoga članka određuje upravitelj groblja u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom iz članka 9. stavka 10. ovoga Zakona.
- (6) Korisnik grobnog mjesta stječe pravo korištenja grobnog mjesta pravomoćnošću rješenja o dodjeli grobnog mjesta na korištenje i plaćanjem naknade za dodjelu grobnog mjesta.

## Članak 22.

- (1) Korisnik grobnog mjesta dužan je:
  - redovito plaćati godišnju grobnu naknadu
  - uređivati, čistiti i održavati grobno mjesto i prostor oko njega na način kojim iskazuje poštovanje prema umrlim osobama bez narušavanja cjelokupnog izgleda groblja, izazivanja opasnosti za sigurnost posjetitelja i bez narušavanja sigurnosti i stabilnosti drugih grobnih mjesta
  - poštivati odluku o ponašanju na groblju
  - redovito ažurirati promjene osobnih podataka u grobnom očevidniku kod upravitelja groblja.
- (2) Korisnik grobnog mjesta obavezan je voditi računa da na grobnom mjestu koje mu je dodijeljeno na korištenje ne postoje natpisi koji su u suprotnosti s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona.
- (3) Korisnik grobnog mjesta dužan je na grobnom mjestu na primjeren način označiti imena svih ukopanih osoba te njihove godine rođenja i smrti.
- (4) Korisnik grobnog mjesta koje je zaštićeno kao kulturno dobro ili dobro od lokalnog značenja ili se nalazi na groblju koje je zaštićeno kao kulturno dobro ili dobro od lokalnog značenja dužan je provoditi mjere zaštite propisane zakonom kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

## Članak 23.

- (1) Kad dug za grobnu naknadu prijeđe iznos od deset godišnjih grobnih naknada, upravitelj groblja će u javnom glasilu, na oglasnim pločama groblja i na mrežnim stranicama upravitelja groblja, kao i na adresu korisnika grobnog mjesta, ako je ta adresa poznata, dostaviti poziv korisniku grobnog mjesta da plati sve neplaćene naknade sa zakonskim zateznim kamatama u roku od 30 dana od dana objave poziva, s upozorenjem da će nakon isteka tog roka izgubiti pravo korištenja grobnog mjesta.
- (2) Ako korisnik grobnog mjesta ne postupi prema obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, grobno mjesto se smatra grobnim mjestom bez korisnika, o čemu upravitelj groblja donosi rješenje i može se ponovno dodijeliti na korištenje.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, grobna mjesta u kojima su pokopani posmrtni ostaci znamenitih povijesnih osoba, posmrtni ostaci hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez nasljednika ili posmrtni ostaci lokalno značajnih osoba ne smatraju se grobnim mjestima bez korisnika i ne dodjeljuju se novom korisniku grobnog mjesta.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti žalba o kojoj odlučuje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, osim ako je upravitelj groblja jedinica lokalne samouprave, u kojem slučaju žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Ako se pravomoćnim rješenjem utvrdi da je prestalo pravo korištenja grobnog mjesta, ono se može dodijeliti novom korisniku grobnog mjesta.
- (6) Prijašnji korisnik grobnog mjesta za koje se prema stavku 2. ovoga članka smatra da je grobno mjesto bez korisnika može raspolagati izgrađenom opremom i uređajima grobnog mjesta prije dodjele grobnog mjesta novom korisniku

grobnog mjesta, a nakon što plati dužni iznos grobne naknade sa zakonskim zateznim kamatama, u protivnom smatrat će se da se radi o napuštenoj imovini kojom upravitelj groblja može slobodno raspolagati.

(7) Ako korisniku grobnog mjesta to pravo prestane rješenjem iz stavka 2. ovoga članka, njemu ili njegovim nasljednicima ili nasljednicima umrlih osoba koje su ukopane na tom grobnom mjestu pravo korištenja grobnog mjesta može se ponovno dodijeliti, ako već nije dodijeljeno drugom korisniku grobnog mjesta, uz uvjet da plate sve dugove, uključujući neplaćene godišnje grobne naknade i zatezne kamate na njih te naknadu za ponovnu dodjelu grobnog mjesta.

(8) Upravitelj groblja će prije dodjele grobnog mjesta drugom korisniku grobnog mjesta premjestiti ostatke tijela umrlih osoba iz napuštenog groba u zajedničku grobnicu izgrađenu za tu namjenu, ako nije drukčije određeno odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i pod uvjetom da su se ostvarili uvjeti za produbljenje groba odnosno uvjeti za sabiranje i zbrinjavanje posmrtnih ostataka propisani člankom 4. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

(9) Prilikom premještanja ostataka tijela umrlih osoba iz stavka 8. ovoga članka upravitelj groblja obavezan je obavijestiti o toj činjenici predstavnike vjerske zajednice kojoj su umrle osobe pripadale te voditi računa o običajima i praksi vjerske zajednice kojoj su umrle osobe pripadale.

## POGLAVLJE V. GROBNI OČEVIDNICI

### Članak 24.

(1) Upravitelj groblja dužan je voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave koji sadrži podatke o:

- nazivu groblja
- vrsti i položaju grobnih mjesta
- ograničenju prava korištenja grobnog mjesta
- korisnicima grobnih mjesta
- osnovi stjecanja prava korištenja
- osobama koje imaju pravo ukopa
- lokaciji grobnog mjesta ako se ono nalazi izvan groblja
- imenu i prezimenu, imenu oca te OIB-u umrle osobe, adresi, datumu rođenja i smrti, vjeroispovijesti, datumu pogreba, broju i oznaci groba te datumu i mjestu ekshumacije
- pogrebniku koji je dopremio tijelo umrle osobe te o pogrebniku koji je, nakon ekshumacije, preuzeo tijelo umrle osobe radi prijevoza na drugo groblje
- svim promjenama podataka
- uzroku smrti.

(2) Upravitelj groblja na kojem se obavlja kremiranje dužan je voditi evidenciju o preuzimanju pepela umrlih osoba koja je sastavni dio grobnog očevidnika i koja sadrži podatke o:

- imenu i prezimenu, imenu oca te OIB-u umrle osobe, adresi, datumu rođenja i smrti te vjeroispovijesti umrle osobe
- kremiranju (datum, evidencijski broj i mjesto)
- osobi koja je ugovorila kremiranje i o osobi koja je preuzela posmrtnu ostatke umrle osobe
- svim promjenama podataka
- uzroku smrti.

(3) Sastavni dio grobnog očevidnika iz stavka 1. ovoga članka je položajni plan svih grobnih mjesta i pratećih građevina.

(4) Dio očevidnika koji sadrži podatak o grobnim mjestima, ime i prezime korisnika grobnih mjesta i ukopanih osoba je javan i objavljuje se na mrežnim stranicama upravitelja groblja ili jedinice lokalne samouprave.

(5) Ako se na području jedinice lokalne samouprave nalazi više groblja, grobni očevidnik vodi se za svako groblje posebno.

### Članak 25.

(1) Upravitelj groblja dužan je, uz svaki grobni očevidnik, voditi registar umrlih osoba koji sadrži podatke o imenu i prezimenu, imenu oca te OIB-u umrle osobe, adresi, datumu rođenja i smrti, datumu pogreba, broju i oznaci groba te datumu i mjestu ekshumacije.

(2) Registar umrlih osoba pohranjuje se i trajno čuva.

### Članak 26.

(1) Grobni očevidnik i registar umrlih osoba vode se u digitalnom obliku ili u obliku knjige.

- (2) Ako se grobni očevidnik vodi u obliku knjige, vodi se tako da se posebno vodi glavna knjiga te uz nju i pomoćne knjige.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka glavna knjiga vodi se prema grobnim mjestima, sukladno položajnom planu svih grobnih mjesta, a u pomoćnu knjigu upisuju se podaci nakon što stranica u glavnoj knjizi za određeno grobno mjesto bude popunjena.
- (4) Grobni se očevidnik pohranjuje kod upravitelja groblja i trajno čuva.

## Članak 27.

- (1) Upis podataka u grobni očevidnik obavlja za to ovlašteni djelatnik upravitelja groblja.
- (2) Upis podataka u grobni očevidnik obavlja se na temelju isprava o identitetu umrle osobe i podataka koje daje osoba koja skrbi o ukupu umrle osobe, s tim da će rubrike za koje podaci nisu poznati ostaviti nepopunjene.
- (3) Upravitelji groblja dužni su uskladiti podatke upisane u registru umrlih osoba s Maticom umrlih.
- (4) Upravitelj groblja ima pravo uvida u osobna stanja građana radi ispunjavanja obveze iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Podaci u nepopunjene rubrike u grobnom očevidniku upisat će se naknadno.

## Članak 28.

Uništeni ili nestali grobni očevidnici i registri umrlih osoba moraju se obnoviti u roku od 90 dana od saznanja za tu činjenicu.

## Članak 29.

Upravitelji groblja za koja ne postoje nikakvi podaci odnosno evidencije dužni su ustrojiti grobni očevidnik i registar umrlih osoba za ta groblja sukladno odredbama ovoga Zakona.

## Članak 30.

Nadzor nad vođenjem očevidnika i registra umrlih osoba provodi tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalne poslove.

## POGLAVLJE VI. UTVRĐIVANJE USKLAĐENOSTI IZGLEDA GROBNOG MJESTA I SPOMEN-OBILJEŽJA

## Članak 31.

- (1) Ovim se Zakonom nadležnim upravnim tijelima jedinica područne (regionalne) samouprave povjeravaju poslovi postupanja i rješavanja u upravnim stvarima u kojima se odlučuje o usklađenosti izgleda grobnog mjesta i spomen-obilježja s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Postupci iz stavka 1. ovoga članka pokreću se po službenoj dužnosti ili na zahtjev upravitelja groblja.
- (3) Ako su oprema i uređaji grobnog mjesta i spomen-obilježja u suprotnosti s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona, upravitelj groblja obavezan je u roku od 30 dana od dana saznanja podnijeti zahtjev za pokretanje upravnog postupka usklađivanja izgleda grobnog mjesta i spomen-obilježja s odredbama ovoga Zakona.
- (4) Svaka osoba koja smatra da su joj osjećaji povrijeđeni izvedbom opreme i uređaja grobnog mjesta i spomen-obilježja koji su suprotni članku 13. stavku 2. ovoga Zakona, bez obzira na to nalaze li se unutar ili izvan područja groblja, može uputiti predstavku nadležnom tijelu iz stavka 1. ovoga članka, a službena osoba će u roku od osam dana od zaprimanja predstavke obavijestiti podnositelja o pokretanju upravnog postupka.
- (5) Službena osoba ovlaštena je tijekom vođenja postupka i rješavanja o upravnoj stvari iz stavka 1. ovoga članka zahtijevati stručno mišljenje Povjerenstva iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Službena osoba će donijeti rješenje i dostaviti ga stranki u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti ili zaprimanja urednog zahtjeva upravitelja groblja.
- (7) U okviru upravnog postupka službena osoba je ovlaštena:
- ući na groblje i u sve objekte u groblju odnosno pristupiti grobnim mjestima i spomen-obilježjima preminulih osoba koja se nalaze izvan prostora groblja te ih pregledati
  - narediti upravitelju groblja odnosno vlasniku ili posjedniku grobnog mjesta ili spomen-obilježja preminuloj osobi izvan groblja da u nužnom opsegu odstrani drveće, drugo raslinje, životinje i druge stvari ako ometaju provođenje postupka
  - narediti upravitelju groblja, korisniku grobnog mjesta odnosno vlasniku ili posjedniku grobnog mjesta ili spomen-obilježja preminuloj osobi izvan groblja i izvođaču radova da tijekom provođenja upravnog postupka privremeno obustavi radove.

## Članak 32.

- (1) Ako se tijekom postupka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je grobno mjesto, ili dio groblja na kojem se grobno mjesto nalazi, upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili se nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini upisanoj u taj Registar, rješenje o usklađivanju izgleda grobnog mjesta s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara sadrži mjere zaštite i očuvanje kulturnih dobara koje je prethodno, na zahtjev službene osobe iz članka 31. ovoga Zakona, izdalo tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite kulturnih dobara.
- (2) Tijelo državne uprave iz stavka 1. ovoga članka obvezno je u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva službene osobe iz stavka 1. ovoga članka odrediti mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje sadrže način usklađivanja izgleda grobnog mjesta s odredbama zakona kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara ako je grobno mjesto, ili dio groblja na kojem se grobno mjesto nalazi, upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili se nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini upisanoj u taj Registar.
- (3) Ako tijelo državne uprave iz stavka 1. ovoga članka u propisanom roku ne odredi način mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra i način usklađivanja izgleda grobnog mjesta odnosno ne očituje se o mogućnosti usklađivanja izgleda grobnog mjesta s odredbama zakona kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara, upravni postupak iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona obustavlja se rješenjem, a s grobnim mjestom se postupa prema zakonu kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.
- (4) Rješenje o obustavi postupka iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se na znanje tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite kulturnih dobara.
- (5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Ministarstvo.

## Članak 33.

- (1) U svrhu davanja stručnog mišljenja na usklađenost izgleda grobnog mjesta ili spomen-obilježja s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona u jedinici područne (regionalne) samouprave osniva se stalno povjerenstvo koje čini pet članova (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (2) Povjerenstvo imenuje župan odnosno gradonačelnik Grada Zagreba.
- (3) Među članovima Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka mora biti najmanje po jedan povjesničar, povjesničar umjetnosti, arhitekt i pravnik.
- (4) Članovi Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka moraju imati najmanje pet godina radnog iskustva u struci.
- (5) Povjerenstvo je obvezno sastati se i donijeti odluku u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva za davanje stručnog mišljenja o usklađenosti izgleda grobnog mjesta ili spomen-obilježja s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.
- (6) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka donosi odluke većinom glasova svih članova Povjerenstva.
- (7) O sjednicama Povjerenstva vodi se zapisnik.

## Članak 34.

- (1) Ako upravitelj groblja ili korisnik grobnog mjesta ili spomen-obilježja ili vlasnik ili posjednik grobnog mjesta ili spomen-obilježja izvan groblja službenoj osobi ne omogući provedbu postupka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona, a ne radi se o pružanju fizičkog otpora, na omogućavanje provedbe upravnog postupka odnosno osiguravanja uvjeta za neometan rad, može ga se prisiliti rješenjem kojim se izriče novčana kazna u iznosu od 500,00 eura.
- (2) Kada se rješenjem iz stavka 1. ovoga članka izriče novčana kazna upravitelju groblja, izreći će se i odgovornoj osobi u upravitelju groblja.
- (3) O žalbi protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odlučuje Ministarstvo.
- (4) Žalba na rješenje o novčanoj kazni ne odgađa izvršenje rješenja.

## Članak 35.

- (1) Ako je korisnik grobnog mjesta ili spomen-obilježja unutar groblja odnosno vlasnik ili posjednik grobnog mjesta izvan groblja ili spomen-obilježja izvan groblja nepoznat ili nepoznatog boravišta, pismena u upravnom postupku iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona dostavljaju se stavljanjem na oglasnu ploču na ulazu u groblje i na oglasnu ploču jedinice lokalne samouprave.
- (2) Pismena iz stavka 1. ovoga članka smatraju se dostavljenim istekom osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči.

## Članak 36.

- (1) Ako u postupku službena osoba utvrdi da je izgled grobnog mjesta ili spomen-obilježja u suprotnosti s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, rješenjem se nalaže uskladiti izgled grobnog mjesta ili spomen-obilježja s odredbama ovoga Zakona tako da se ukloni sva oprema i uređaji s grobnog mjesta koji su suprotni odredbi članka 13. stavka 2. odnosno da se u potpunosti ukloni spomen-obilježje suprotno odredbi članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja.
- (2) Ako službena osoba u provedbi postupka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je zahtjev neosnovan, rješenjem će odbiti zahtjev.

(3) Ako službena osoba u provedbi postupka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je tijekom provedbe postupka izgled grobnog mjesta ili spomen-obilježja usklađen s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona, rješenjem će odbiti zahtjev.

(4) U provedbi postupka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona službena osoba može riješiti upravnu stvar i bez saslušanja stranke.

(5) Protiv rješenja koja se donose u postupku iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona dopuštena je žalba.

(6) O žalbi iz stavka 5. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja odlučuje Ministarstvo.

(7) Žalba iz stavka 5. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

#### Članak 37.

(1) Izvršenik rješenja iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona je korisnik grobnog mjesta ili spomen-obilježja unutar groblja odnosno upravitelj groblja ako je korisnik grobnog mjesta nepoznat.

(2) Ako se grobno mjesto nalazi izvan groblja, izvršenik je vlasnik ili posjednik grobnog mjesta ili spomen-obilježja.

(3) Ako izvršenik ne postupi po rješenju iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona u roku, obveze izvršenika izvršit će se putem treće osobe na trošak izvršenika.

(4) Rješenjem o izvršenju iz stavka 3. ovoga članka određuje se vrijeme, točno mjesto i način izvršenja rješenja putem treće osobe te se izvršenik upozorava da snosi troškove izvršenja.

(5) Rješenje o izvršenju službena osoba donosi u roku od tri dana od isteka roka za dobrovoljno izvršenje iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona, a izvršenje putem treće osobe provodi se u roku od 15 dana od isteka roka za dobrovoljno izvršenje.

(6) Smatra se da izvršenik koji nije postupio po rješenju o usklađivanju izgleda grobnog mjesta s odredbama ovoga Zakona napušta posjed građevnih materijala od kojih je izgrađeno grobno mjesto ili spomen-obilježje koje se uklanja i da se odriče prava njihova vlasništva bez naknade odnosno bez prava na naknadu štete.

(7) Građevni materijali od kojih je izgrađeno grobno mjesto ili spomen-obilježje koje se uklanja čuvaju se do pravomoćnosti rješenja iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(8) Ako službena osoba utvrdi da je izvršenik u cijelosti izvršio obvezu iz rješenja iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona ili zbog nekoga drugog razloga prestane obveza izvršenja rješenja, po službenoj će dužnosti rješenjem obustaviti izvršenje rješenja.

(9) Protiv rješenja iz ovoga članka dopuštena je žalba o kojoj odlučuje Ministarstvo.

#### Članak 38.

(1) Troškovi izvršenja rješenja putem trećih osoba namiruju se iz proračuna županije do naplate od izvršenika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, do naplate od izvršenika, troškovi izvršenja rješenja putem treće osobe namiruju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave na čijem se području provodi izvršenje ako se postupak iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona provodi na temelju predstavke te jedinice lokalne samouprave.

#### Članak 39.

(1) Ako se izvršenje provodi putem treće osobe, upravitelj groblja dužan je, u roku od 30 dana od dana uklanjanja, na grobnom mjestu postaviti odgovarajući nadgrobni znak s imenom i prezimenom umrle osobe te godinom rođenja i smrti.

(2) Korisnik grobnog mjesta dužan je upravitelju groblja nadoknaditi sve troškove koje je upravitelj groblja imao postupajući prema odredbi stavka 1. ovoga članka.

#### Članak 40.

(1) Rješenje kojim je utvrđeno da izgled grobnog mjesta ili spomen-obilježja nije u skladu s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona dostavlja se Ministarstvu u svrhu provedbe upravnog nadzora nad primjenom ovoga Zakona.

(2) Službena osoba je po izvršnosti rješenja iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona obvezna pisanim putem obavijestiti poznatog podnositelja predstavke iz članka 31. stavka 4. ovoga Zakona.

#### Članak 41.

Rješenje iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona može se izvršiti u roku od 20 godina od dana kada je postalo izvršno.

## POGLAVLJE VII. NADZOR

### Članak 42.

- (1) Upravni nadzor nad poslovima povjerenim ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.
- (2) Ako u nadzoru utvrdi povredu ovoga Zakona, službena osoba Ministarstva podnijet će optužni prijedlog i pokrenuti druge odgovarajuće postupke.
- (3) Ako u nadzoru utvrdi povredu ovoga Zakona, službena osoba obvezna je dati uputu za usklađivanje poslovanja upravitelja groblja s odredbama ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (4) Ako službena osoba tijekom nadzora utvrdi povredu ovoga Zakona po kojoj nije ovlaštena postupati, o tome će sastaviti zapisnik i dostaviti ga stvarno nadležnom tijelu, u roku od 15 dana od saznanja.

### Članak 43.

Komunalni redari imaju ovlast obavljanja nadzora nad provedbom odredbi ovoga Zakona u skladu s ovlastima koje proizlaze iz zakona kojim se uređuje održavanje komunalnog reda.

## POGLAVLJE VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

### Članak 44.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj korisnik grobnog mjesta ili spomen-obilježja odnosno vlasnik ili posjednik grobnog mjesta ili spomen-obilježja izvan groblja ako u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja iz članka 36. stavka 1. ne ukloni opremu i uređaje grobnog mjesta ili ne ukloni u cijelosti spomen-obilježje koje nije u skladu s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj korisnik grobnog mjesta ili spomen-obilježja unutar groblja odnosno vlasnik ili posjednik grobnog mjesta ili spomen-obilježja izvan groblja ako izvedbom opreme i uređaja grobnog mjesta i spomen-obilježja, bez obzira na to gdje se nalaze, vrijeđa nacionalne, vjerske ili moralne osjećaje građana, ili vrijeđa vrijednosti obrambenog Domovinskog rata ili na bilo koji način veliča agresiju na Republiku Hrvatsku ili oružanu pobunu protiv Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata ili sudionike u toj pobuni, ili na bilo koji način povrijedi uspomenu na umrlu osobu, odnosno ako postupi suprotno članku 13. stavku 2. ovoga Zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3000,00 do 10.000,00 eura kaznit će se upravitelj groblja ako:
  - u roku od 30 dana od dana saznanja za činjenicu da na groblju kojim upravlja postoji grobno mjesto ili spomen-obilježje koje vrijeđa nacionalne, vjerske ili moralne osjećaje građana, ili vrijeđa vrijednosti obrambenog Domovinskog rata ili na bilo koji način veliča agresiju na Republiku Hrvatsku ili oružanu pobunu protiv Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata ili sudionike u toj pobuni, ili na bilo koji način povrjeđuje uspomenu na umrlu osobu ne podnese zahtjev za pokretanje upravnog postupka usklađivanja izgleda grobnog mjesta i spomen-obilježja s odredbama ovoga Zakona u skladu s odredbom članka 31. stavka 3. ovoga Zakona
  - u roku od 30 dana od dana saznanja za činjenicu da korisnici grobnih mjesta i spomen-obilježja unutar groblja nisu u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona uredili grobna mjesta i spomen-obilježja unutar groblja odnosno uklonili opremu i uređaje grobnog mjesta i spomen-obilježja koji nisu u skladu s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona ne podnese zahtjev za pokretanje upravnog postupka iz članka 31. stavka 3. ovoga Zakona, odnosno ako ne postupi u skladu s odredbom članka 49. stavka 3. ovoga Zakona
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Novčane kazne iz ovoga članka prekršajnim nalogom izriče nadležno tijelo područne (regionalne) samouprave.

### Članak 45.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 500,00 eura kaznit će se za prekršaj korisnik grobnog mjesta odnosno vlasnik ili posjednik grobnog mjesta izvan groblja ako na grobnom mjestu nisu navedeni podaci o imenu i prezimenu umrle osobe te godini rođenja i smrti propisani odredbom članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3000,00 do 10.000,00 eura kaznit će se upravitelj groblja ako u roku od 30 dana od dana uklanjanja spomenika u upravnom postupku iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona na grobnom mjestu ne postavi odgovarajući nadgrobni znak s imenom i prezimenom umrle osobe te godinom rođenja i smrti odnosno ako se ne pridržava odredbi članka 39. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5000,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u visini od 500,00 do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj upravitelj groblja ako:
  - ne vodi uredno grobni očevidnik, odnosno ako se ne pridržava odredbe članka 24. stavaka 1. ovoga Zakona

- ne vodi uredno evidenciju o preuzimanju pepela umrlih osoba, odnosno ako se ne pridržava odredbe članka 24. stavka 2. ovoga Zakona
  - ne vodi uredno registar umrlih osoba, odnosno ako se ne pridržava odredbe članka 25. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Novčane kazne iz ovoga članka prekršajnim nalogom izriče tijelo lokalne samouprave u nadležnosti kojeg su komunalni poslovi.

## POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Članak 46.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku iz članka 9. stavka 10. ovoga Zakona.

### Članak 47.

- (1) Upravitelj groblja dužan je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Upravitelj groblja dužan je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku o ponašanju na groblju iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona te je izložiti na vidljivo mjestu, a osobito na svakom ulazu u groblje.
- (3) Upravitelj groblja za koje ne postoje nikakvi podaci odnosno evidencije dužan je ustrojiti grobni očevidnik i registar umrlih osoba za ta groblja sukladno odredbi članka 29. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 48.

Korisnici grobnih mjesta koji su pravo korištenja grobnog mjesta stekli do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, bez obzira na to jesu li to pravo stekli na određeno ili neodređeno vrijeme, s danom stupanja na snagu ovoga Zakona postaju korisnici grobnih mjesta na neodređeno vrijeme.

### Članak 49.

- (1) Korisnici grobnih mjesta i spomen-obilježja unutar groblja dužni su u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona urediti grobna mjesta i spomen-obilježja unutar groblja odnosno ukloniti opremu i uređaje grobnog mjesta i spomen-obilježja koji nisu u skladu s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Vlasnici ili posjednici grobnih mjesta i spomen-obilježja izvan groblja dužni su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ukloniti opremu i uređaje koji nisu u skladu s odredbom članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Ako korisnik grobnog mjesta ne postupi sukladno stavku 1. ovoga članka, upravitelj groblja obavezan je u daljnjem roku od 30 dana podnijeti zahtjev za pokretanje upravnog postupka iz članka 31. stavka 3. ovoga Zakona u odnosu na grobna mjesta ili spomen-obilježja čiji je izgled, na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, suprotan odredbi članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, ako ima saznanja o takvim grobnim mjestima ili spomen-obilježjima.

### Članak 50.

Upravni postupci iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona mogu se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pokretati isključivo u odnosu na grobna mjesta i spomen-obilježja koja su izgrađena ili podignuta nakon 30. svibnja 1990.

### Članak 51.

- (1) Ministar nadležan za komunalne poslove u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će pravilnik iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o grobljima (»Narodne novine«, br. 99/02.).

### Članak 52.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o grobljima (»Narodne novine«, br. 19/98., 50/12. i 89/17.).

### Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.